

Helhedsplan Utterslev mose

Status oktober 2016

Initiativer som er igangsat og tanker om videre arbejde....

Tema: Utterslev Mose for hele byen:

Tilgængelighed/synlighed

- **Cykelsti** Vi vil arbejde for en cykelsti fra Nørrebro til Østmosen gennem Bispebjerg Hospital. Der har været holdt møder med cykelsti-teamet i TMF samt snakke med de som har været involveret i lokalplan for hospitalet. Det viser sig at der alligevel er udfordringer med stiforløbet gennem hospitalet, jeg er i gang med at undersøge det.
- **Busstoppesteder:** busstoppesteder har som regel navn efter en nærliggende sidevej, en seværdighed eller et udflugtsmål, men ingen stoppesteder er opkaldt efter mosen. Vi har kik på 4 stoppesteder som kunne tage navn efter steder i mosen. Lige nu efterlyser vi ideer til stednavne, og sender forslag ind til movia
- **Tilgængelighed i for gangbesværede:** der er lavet en besigtigelse af midtermosen med repr. fra Dansk Handicapforbund, og der er registreret ideer til forbedringer.
- **Portalfunktion:** som opfølgning på bla. spørgeskemaundersøgelsen, skal der arbejdes på at identificere nogle klare "portaler" i mosen. Altså konkrete steder, som er nemme at finde for nye besøgende, og gerne hvor der er kort, informationsskilte og en koncentration af faciliteter
- **spørgeskemaundersøgelse:** Vi ved at folk der bor tæt på mosen bruger den. Vi ved også at der skal fortættes i byen og der bliver større pres på eksisterende grønne områder. Vi ville derfor undersøge om folk der bor lidt længere væk, men dog i fornuftig afstand, bruger mosen, samt (via fokusgruppeinterview) dykke ned i begrundelser for at mosen måske ikke bruges. Kort fortalt: Mange kender mosen af navn, færre benytter den. Vi fik bekræftet nogle af vores antagelser om man er i tvivl om hvad man kan bruge mosen til og det er uklart hvor man eks. skal mødes med folk, hvor man starter en rute osv.
- **Kommunikation:** Vi overvejer om der skal udarbejdes forslag til kommunikationsstrategi for mere synliggørelse af mosen. Hvilke aktiviteter skal mosen profileres på? Hvordan får vi budskaberne ud over rampen ud over de sædvanlige medier?
- **Faciliteter:** vi tester løbende forvaltningen af ift. hvad må vi i mosen indenfor fredningens rammer? Må vi lave shelters? Hængekøje-holdere? Læskure? Forskellige typer skilte? Forhindrebaner? Klatrevægge? Andet?

Pulje:

Puljen har støttet udarbejdelse af lyd-vandring i mosen, afholdelse af Vild Festival 2017 og fotoudstilling med billeder fra Utterslev Mose.

Tema: Naturen som social løftestang:

Vi har skiftet lidt kurs indenfor dette emne: i starten lagde vi op til at vi skulle forsøge at søsætte et konkret initiativ for utilpassede unge. En lang række møder blev afholdt med forskellige aktører, men vi stødte hovedet mod muren ift, hvad man må i mosen. Vi overlader nu de konkrete initiativer til de aktører som er vant til den slags og de som har søgt Utterslev mose puljen. Og i stedet vil vi via helhedsplanen undersøge de mere strategiske forhold

- Vi har hyret Københavns Naturskoler (BUF, som ellers holder til på Amager Naturskole) til at lave et 10 måneders forløb målrettet skolebørn og som finder sted i Utterslev mose. Herunder skal de lave særskilt forsøg med forløb som er målrettet ”utilpassede børn og unge”
- **Undersøgelse:** William Rouat fra Socialforvaltningen skriver projekt om hæmmende og fremmende faktorer for brug af Utterslev mose som social løftestang
- **Hvordan får vi emnet ind i strategiske planer?** Områdefornyelser. Andre emner som er oppe i tiden som tryghed og klimatilpasning har fundet vej til de nye områdefornyelsers kvarterplaner. Hvordan får vi bragt natur som social løftestang ind? vi lægger op til et møde med TMF chefer Jan Salling og Jane Drejer. Tilsvarende holdes der møde med ansvarlige for boligsociale helhedsplaner i TMF
- **spørgeskemaundersøgelse.** Mail ud til deltagere fra forårets konference. Her spørger vi til de forskellige målgruppers præferencer i naturen, typer af natur som virker ift målgruppen, typer af faciliteter osv. mailen sendes ud snarest
- **Samarbejde på tværs i KK:** vi ønsker at undersøge mulighederne for samarbejde på tværs af forvaltningerne – såsom TMF, SOF, SUF, BUF. Status er, at der sker meget lidt på tværs, og de indsatser der er foregår løsrevet og uden et strategisk ophæng. Vi arbejder for at lokalisere ”de rigtige” aktører i de forskellige forvaltninger til en snak om: hvad kan de hver især byde ind med? Hvad ser de som målet? Hvad er stopklodserne?

Pulje:

Puljen har støttet Socialpsykiatrisk Centers recover-forløb og deres samarbejdsprojekt, Le for Livet, med Naturplejelaug samt Bispebjergspejderne, som laver opsøgende arbejde for udsatte familier på Nørrebro

Tema: Sammen om naturparken

1. **Strategi for naturgenopretning af ferskvandsområdet**, herunder også de indsatser som kan involvere civilsamfundet omkring mosen. Vi regner med at kunne præsentere disse forslag til januar. Det bliver en ekstern konsulent der får opgaven.
2. **Udpege særlige arter:** Orbicon er ved at udfærdige et notat der grundlæggende beskriver hvordan der kan arbejdes med at øge mosens biodiversitet, og som herudover peger på 20 arter af planter, svampe og dyr der skal sættes særligt fokus på, hvilket jo betyder at der skal arbejdes med disse arters særlige biotoper og livsvilkår.
3. **Strategi for naturkampagne:** I disse dage er der konsulenter der er ved at færdiggøre et bud på hvordan der med afsæt i Orbicons notat kan iværksættes en længere kampagne for en rigere natur med udgangspunkt i de udvalgte arter. Konsulenterne skal i den forbindelse afsøge mulighederne for at skabe et bredt partnerskab mellem forvaltningerne i kommunerne omkring mosen, natur, have- og friluftorganisationerne, grundejerforeninger mv. Forslaget til en naturkampagne skal hvis alt går vel præsenteres på en Utterslev Mose konference i starten af det nye år.

4. **certificering via Friluftsrådets Naturparkkoncept:** Formålet er at drøfte muligheden for Naturpark certificering eller alternativt at Utterslev Mose bliver en art pilotprojekt i et nyt bynatur koncept fra Friluftsrådet. Der er en række regler som der skal leves op til for at blive certificeret, en række forpligtigelser men det giver også mulighed for at få andel i nye ressourcer og skabe et stærk ramme om det fortsatte udviklingsarbejde.

Pulje:

Utterslev mose puljen har bevilget midler til "Vi byder naturen indenfor i GF Utterslevhøj", der er et pilotprojekt, som vi mener at kunne drage erfaringer. Derudover er der givet støtte til et projekt om registrering af indikator-arter, indretning af grønne inspirationsrum, en række flagermusture samt Natur Parkour, der tilbyder motorisk udfordrende motion for udsatte børn.

Inddragelse:

Tag del

d. 26. oktober 2016 kl. 18-21 indbyder vi alle til et kick off arrangement på EnergiCenter Voldparken. Her præsenterer vi en række udfordringer, som vi søger borgernes svar på. Udfordringerne tager selvfølgelig udgangspunkt i vore 3 temaer. Via hjemmesiden TagDel, kan man komme med bud på løsninger frem til d. 1. december

Naturskolen i Naturbyen. Brønshøj-Husum Lokaludvalg indbyder til visionsseminar i forhold til det bynaturcenter der er blevet navngivet Naturbyen. Den særlige anledninger er et forestående samarbejde med Afdelingen for Bæredygtig Udvikling (BUF) oom udvikling og etablering af en stor dome. En dome der skal være både naturskole, ferskvandslaboratorium, besøgscenter for Naturparken mv.

Start december:

opfølgingsmøde særligt for LU og Mosevenner med status og snak om indkomne ideer fra TagDel kampagnen.

Åben konference

om helhedsplanens foreløbige resultater primo marts 2017. indspark til budgetforhandlinger sted: Energicenter Voldparken eller HF Efterslægten? Ideer søges, sted skal kunne rumme 100 deltagere.

Vi forestiller os en stor heldagskonference med

- workshops,
- debatter mellem politikere eller fremtrædende forskere,
- fremlæggelse af foreløbige resultater for igangsatte initiativer
- ekskursioner til spændende steder i mosen

Mosetræf:

18. juni 2017